

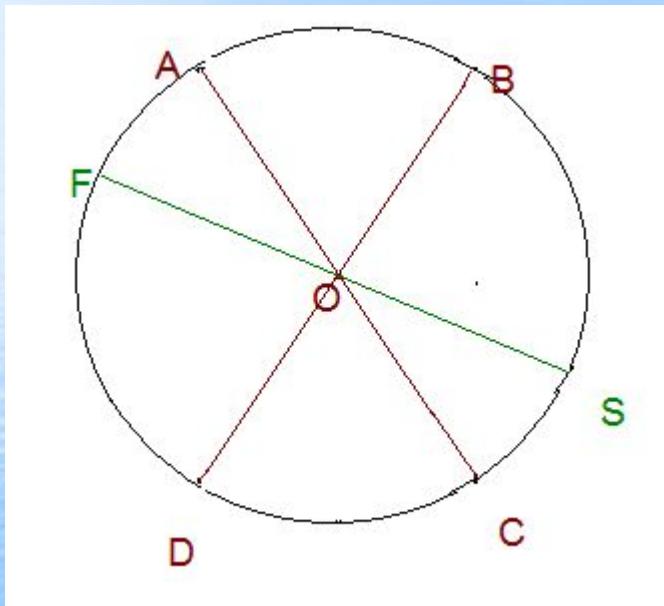
які дають можливість творити чудеса!

(маг Мерлін)

**магія це не чудо,
це здобуття знань,**

КОЛО -

це множина всіх точок площини, рівновіддалених від фіксованої точки.
Ця точка є центром кола , а відстань – радіусом кола.
($AO=CO=BO=DO=SO=FO$)

вписані та описані
чотирикутники

Мета уроку:

1. Засвоїти поняття: чотирикутник, вписаний в коло;

чотирикутник, описаний навколо кола;

розглянути теореми про вписані і

опасанні чотирикутники, та схеми їх доведення.

2. Формувати і розвивати вміння використовувати

геометричні поняття під час розв'язування задач,

робити висновки, вести евристичну бесіду, логічне

та абстрактне мислення, математичне мовлення ,

навички організаційної роботи на уроці

3. Виховувати уважність, свідоме ставлення до

навчання, вміння організовувати свою роботу на

уроці, самооцінку та самоконтроль

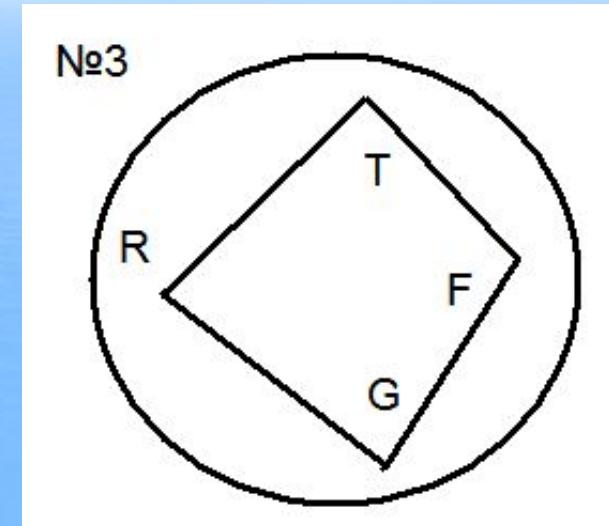
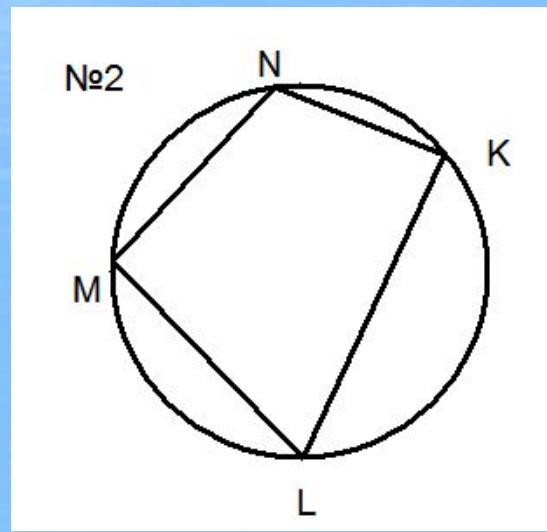
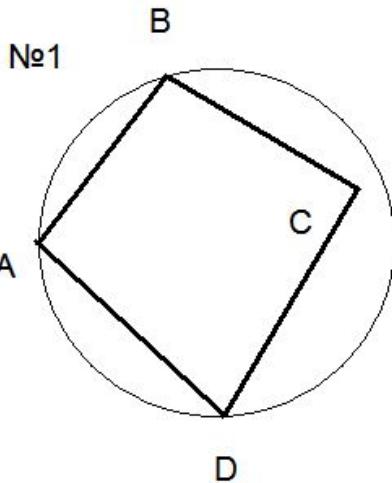
вписані

чотирикутники

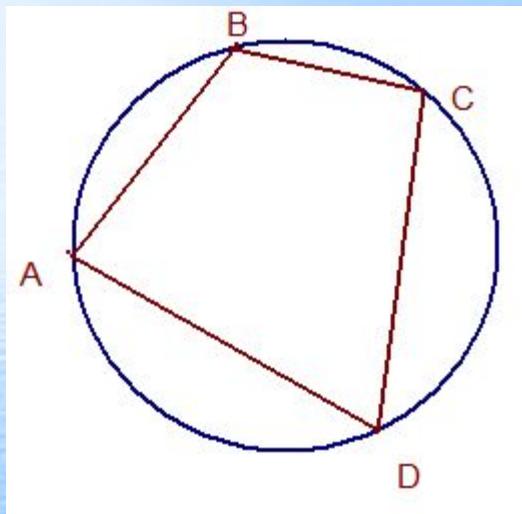
Який з чотирикутників вписаний?

Пояснити.

Чотирикутник, всі вершини якого лежать на колі, називається вписаним у це коло, а коло описаним навколо даного чотирикутника.

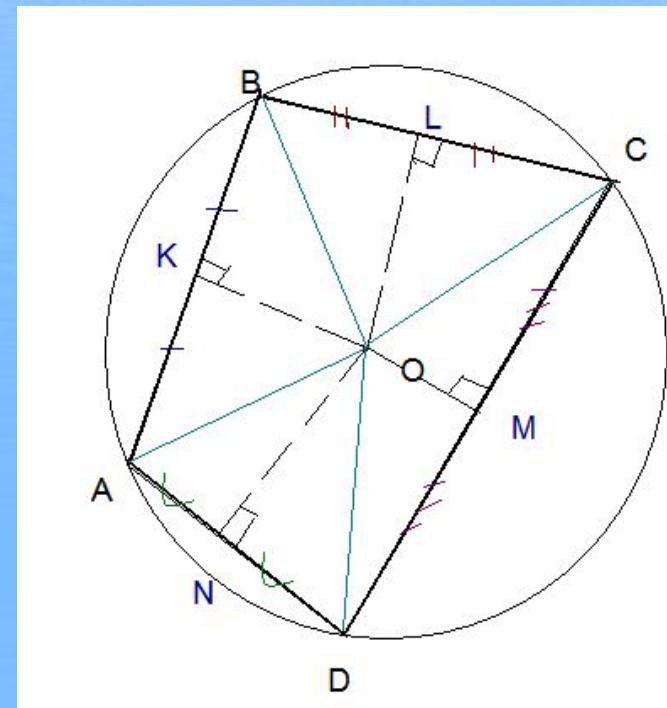

*Де знаходитьться центр кола,
описаного навколо чотирикутника?*

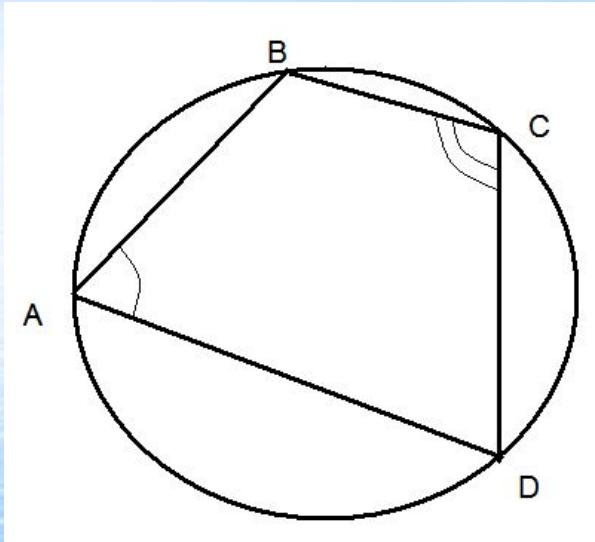
Центр описаного кола – це точка , рівновіддалена від вершин чотирикутника.

Тому вона є точкою перетину серединних перпендикулярів до сторін, якщо ця точка існує .

Теорема: біля чотирикутника можна описати коло , якщо суми протилежних кутів рівні 180° .

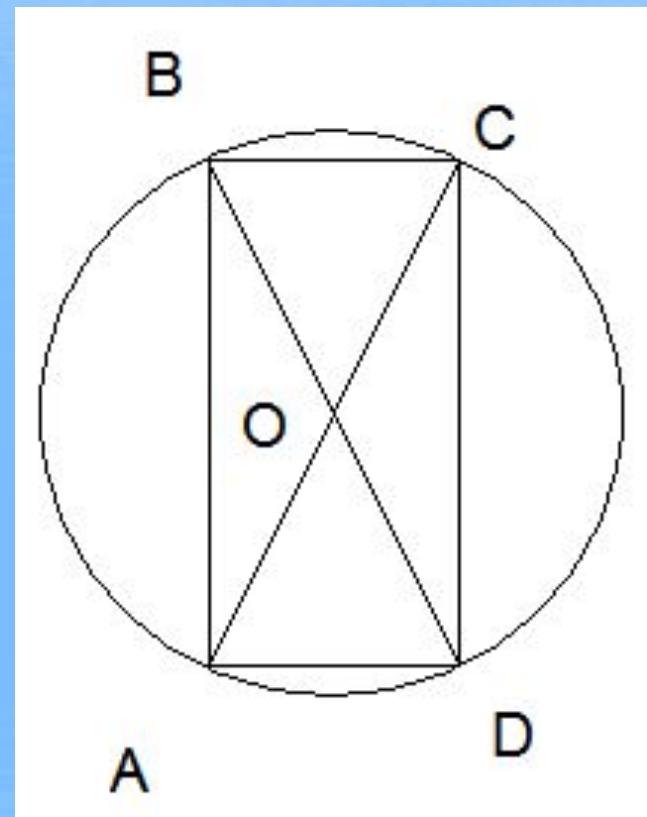
Кути $\angle A$ і $\angle B$ вписані і спираються на дуги, що доповнюють одна одну до повного кола. За теоремою про вписані кути

$$\angle A + \angle C = \frac{1}{2}(\cup AAD + \cup BCD) = \frac{360^{\circ}}{2} = 180^{\circ}$$

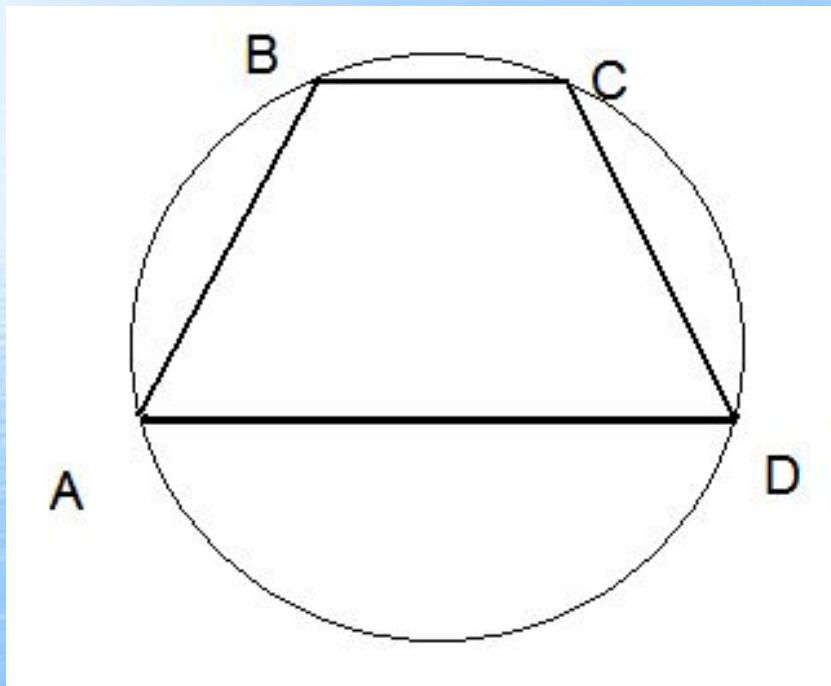
Біля якого з паралелограмів можна описати коло?

**З усіх паралелограмів описати коло можна тільки навколо прямоугольника.
Центр кола є точкою перетину діагоналей**

Навколо якої трапеції можна описати коло?

**Описати коло можна
тільки навколо
рівнобічної трапеції.**

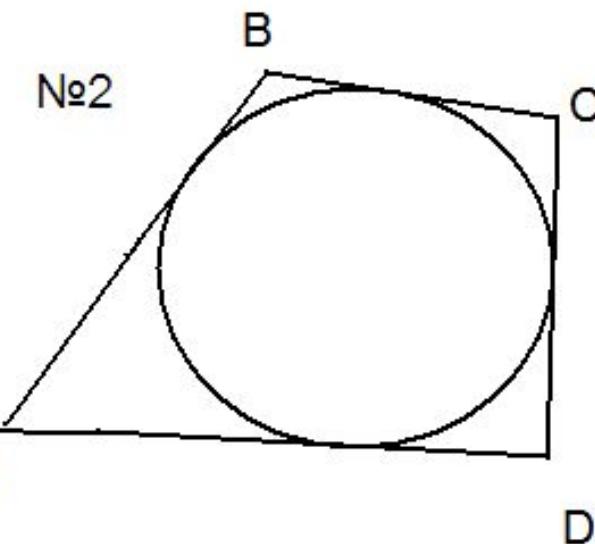
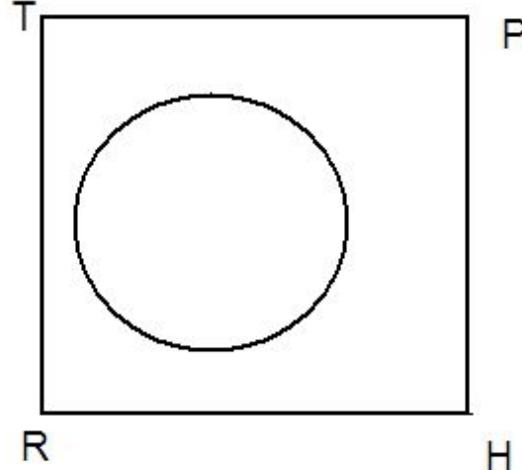
ОДАСАН ЧОТЫРЬЯКИ

І

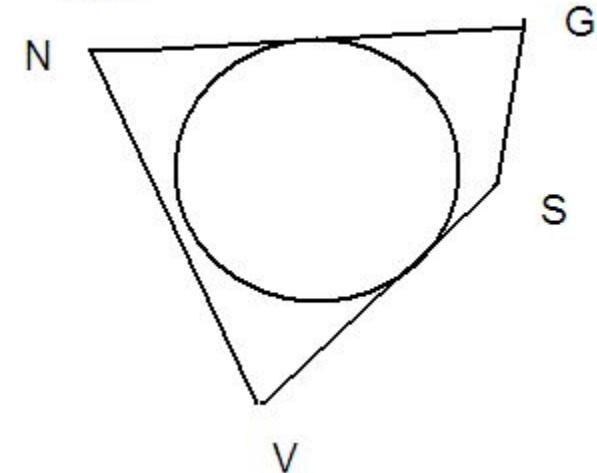

**На якому з малюнків зображеній
описаний чотирикутник?**

№1

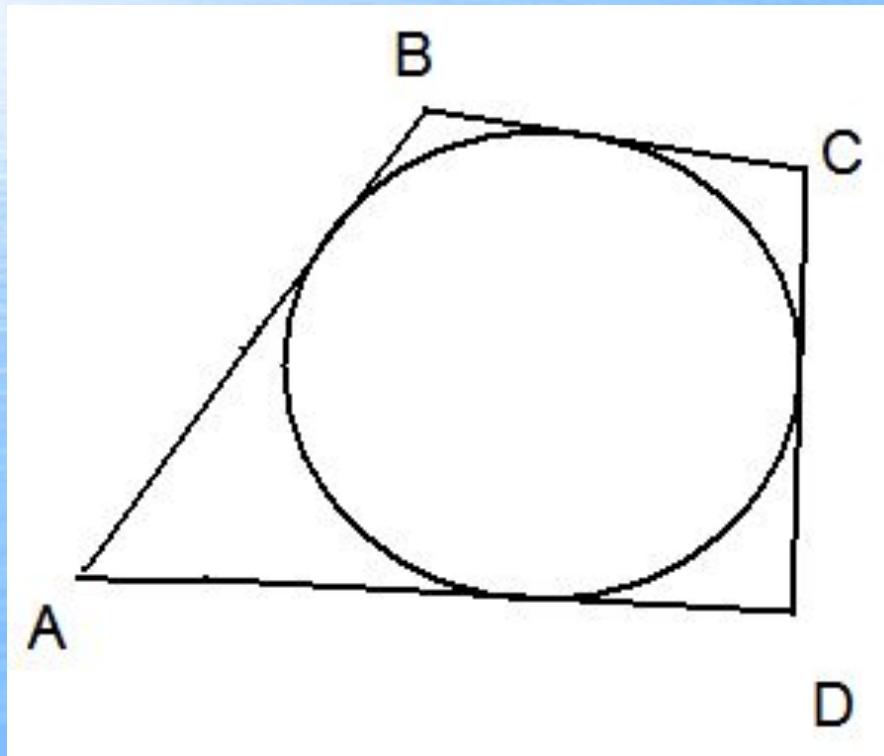

№3

Чотирикутник, всі сторони якого дотикаються до кола, називається описаним навколо цього кола, а коло називається вписаним в чотирикутник.

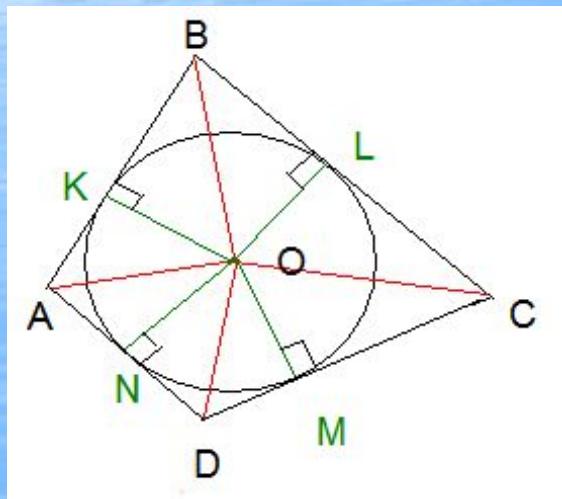

**Де знаходитьсь центр кола, вписаного
в чотирикутник?**

**Центр кола , вписаного в чотирикутник ,
це точка рівновіддалена від
сторін чотирикутника.**

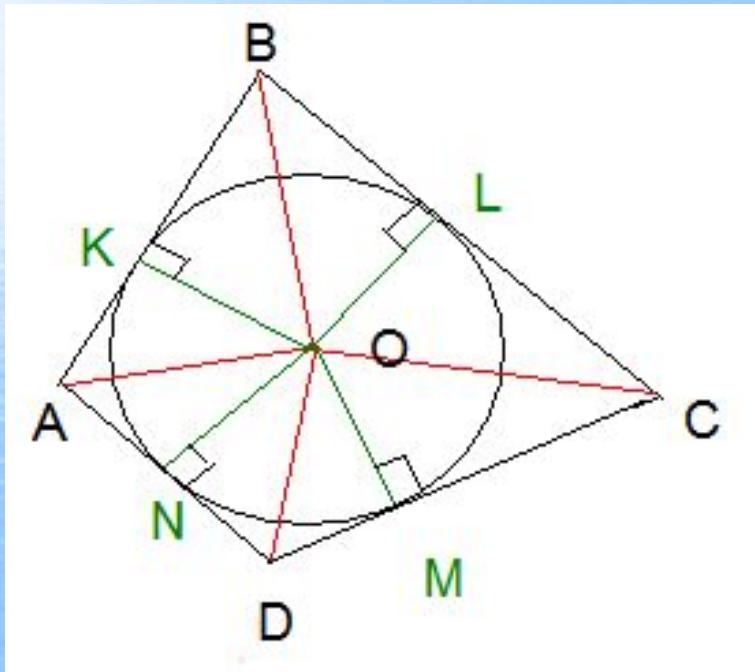

**Тому вона є точкою перетину бісектрис
внутрішніх кутів чотирикутника .
(якщо для многоокутника ця точка існує).**

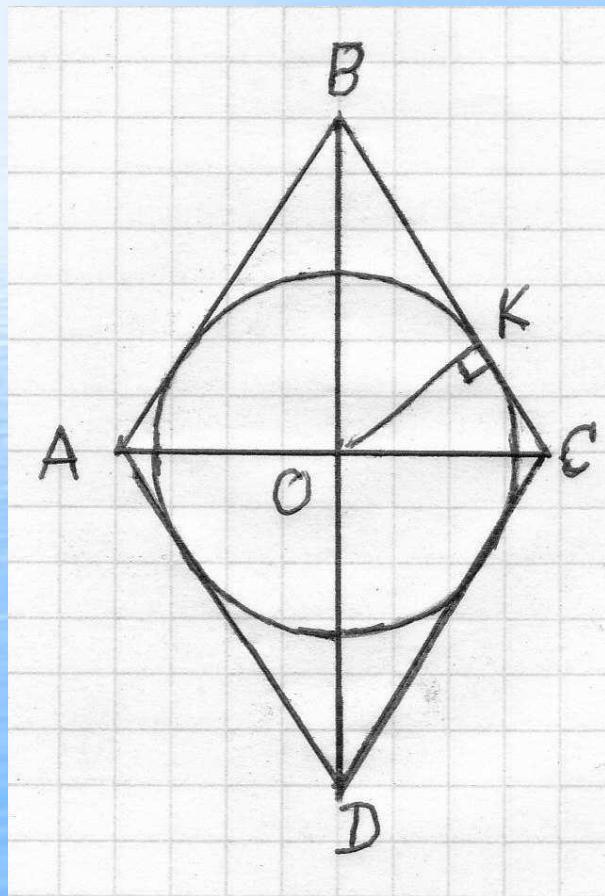
**Теорема: В чотирикутник можна вписати коло , якщо суми протилежних сторін рівні.
 $AB+CD=AD+BC$.**

Для доведення звернемо увагу:
 $AN=AK, KB=KL, LC=CM, MD=DN$
Як відрізки дотичних , що виходять з однієї точки до одного кола.

В який паралелограм можна вписати коло?

**З усіх паралелограмів
можна вписати коло
тільки в ромб.**

В яку трапецію можна вписати коло?

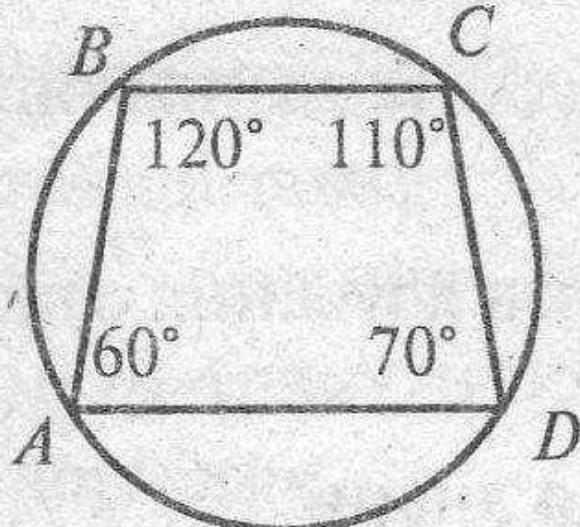
Якщо в трапецію вписане коло то :

- суми бічних сторін дорівнюють сумі основ;**
- висота дорівнює двом радіусам вписаного кола ;**
- бічу сторону видно з центра вписаного кола під прямим кутом**

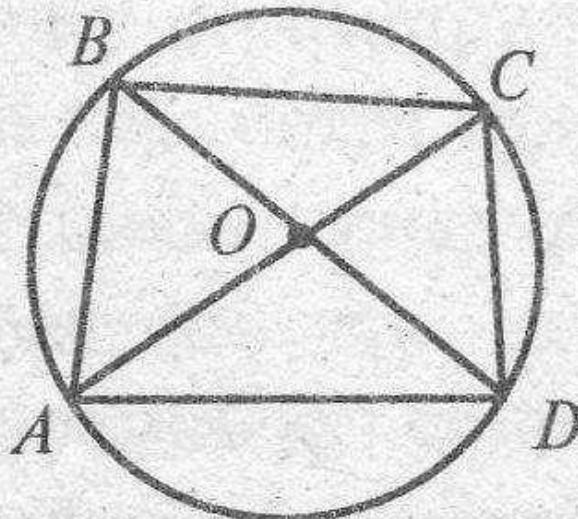
**Які помилки
допущені
в малюнках?**

1

2 O – центр
кола;

$ABCD$ – тра-
пеція

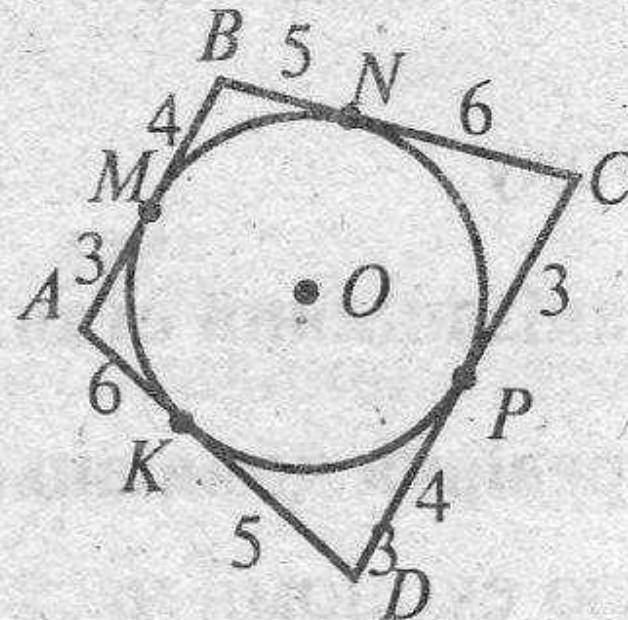
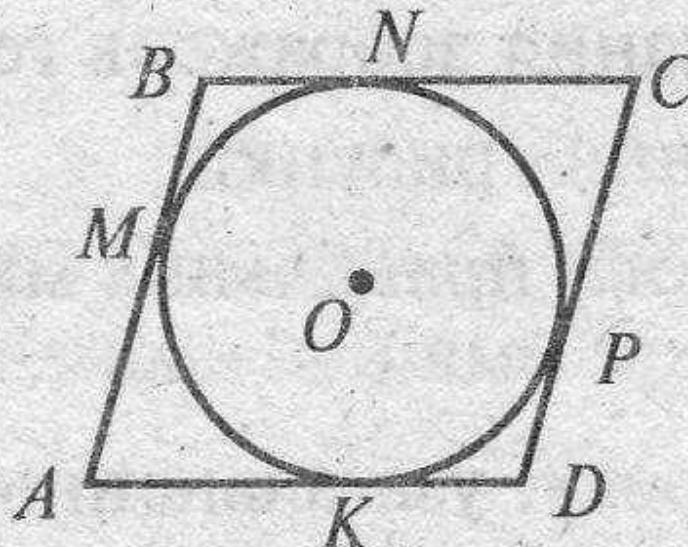

**Які помилки
допущені
в малюнках?**

$AB = 5 \text{ см}, BC = 5,5 \text{ см}$

1

Чотирикутник вписаний в коло.

Знайти невідомі кути, якщо:

- Два кути 46° і 125° .
- У трапеції один з кутів 80° .

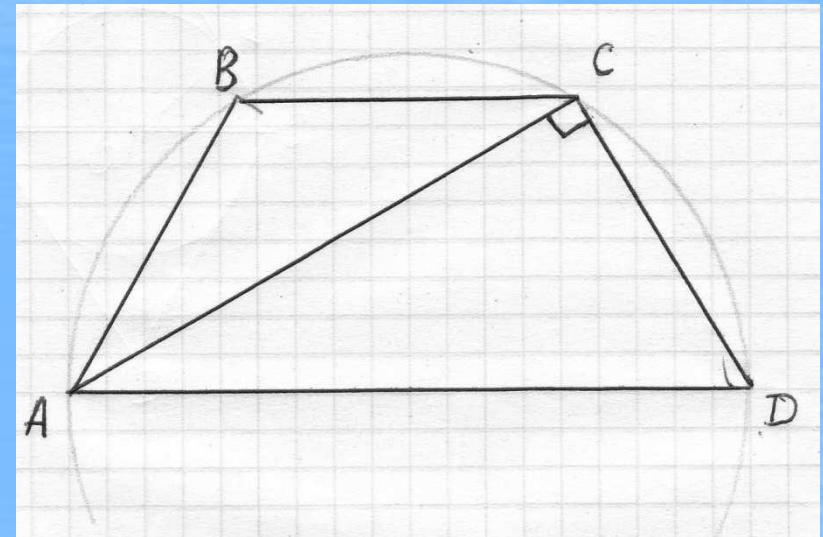

*Знайти периметр чотирикутника,
якщо в нього можна вписати коло:*

- Три послідовні сторони 7см, 9см та 8см.
- У трапеції бічні сторони 3см і 11см.

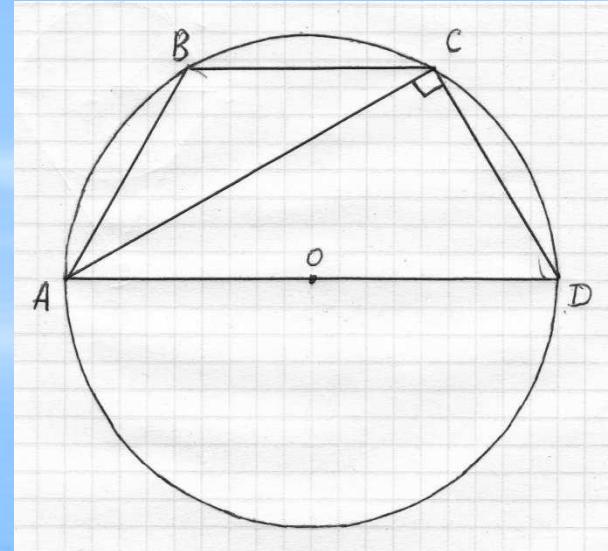
В трапеції три сторони рівні, і дорівнюють d , а діагональ перпендикулярна до бічної сторони. Знайдіть радіус описаного кола та кути трапеції.

Розв'язування задачі:

1. $\angle ACD$ -вписаний, прямий, тому він спирається на діаметр. Звідки $AD=2R$ (R - радіус описаного кола)
2. ΔABC : $AB=BC$ (за умовою), тому $\angle BAC=\angle BCA$;
3. $\angle BAC=\angle CAD$ (внутрішні різносторонні при $AD||BC$, та січною AC).
4. Нехай $\angle CAD=x$, тоді $\angle CAD=2x$. так як ΔACD прямокутний, то $x=30^\circ$. $\angle CAD=30^\circ$, $\angle CAD=60^\circ$
5. Проти кута в 30° в прямокутному трикутнику лежить катет , в два рази менший за гіпотенузу. Тому $AD=2CD=2d$. Так як $AD=2R$, то $R=d$

Відповідь:

1. $\angle BAD=\angle CAD=60^\circ$
2. $R=d$